

PROGNOZA ȘOMAJULUI ÎN ROMÂNIA PE TERMEN SCURT

Mihaela, Savu¹, Delia, Teselios²

Rezumat:

Lucrarea prezintă două modalități de prognozare a numărului de șomeri. O metodă este cea utilizată de către Comisia Națională de Prognoză, iar a doua este propusă de autoare și folosește modificarea medie absolută. Rezultatele obținute prognozează o creștere a numărului șomerilor în următorii patru ani în România. Cifrele obținute prin intermediul metodei propuse sunt contrare valorilor prezentate de către Comisia Națională de Prognoză, care prezintă o scădere a indicatorului în intervalul 2013 – 2016. Situația economică a țării noastre ne determină să considerăm că o reducere a numărului șomerilor este benefică, dar dificil de realizat în perioada actuală.

Cuvinte cheie: număr de șomeri, prognoză, modificare medie absolută

Cod JEL: E 24

1. Introducere

Șomajul în perioada actuală reprezintă un dezechilibru înregistrat la nivelul oricărei economii naționale. Acest fenomen se regăsește și la noi în țară, în mod normal, având anumite particularități. Șomajul, avându-și premisele în disfuncționalitățile economiei sociale, în domeniul ocupării forței de muncă, a reprezentat un însoțitor permanent al perioadei de tranziție la economia de piață (Bădulescu, 2006).

Modul de manifestare a șomajului în România, a fost puternic determinat de transformările pe care economia românească a fost nevoită să le suporte. La începutul anilor '90 primele persoane care au fost afectate de disponibilizări au fost femeile (Enache, 2013). Trecerea anilor, a modificat ponderea persoanelor afectate de șomaj, astfel încât, din anul 1997 numărul persoanelor de sex masculin șomere a depășit numărul persoanelor de sex feminin aflate în șomaj. Această tendință se păstrează în continuare, ponderea mai mare în rândul șomerilor este deținută de către persoanele de sex masculin.

Reducerea numărului șomerilor începută în anul 1999, a fost întreruptă de criza economico – financiară. Totuși, actuala criză, deși a avut un caracter global, o serie de țări au făcut față șocului, mult mai bine decât altele, contribuind substanțial la dinamica economiei mondiale (Mihai și Mîndreci, 2013). România, din păcate, nu se află în acest grup de state, iar indicatorii macroeconomici au demonstrat acest fapt. Numărul șomerilor a crescut, atât ca efect al crizei, cât și a deciziilor adoptate în anii anteriori. În ultima perioadă la nivelul economiei românești, se remarcă o reducere a siguranței locurilor de muncă pe fondul cronicizării șomajului (Țoțan et al, 2012).

2. Prognoza numărului de șomeri în economia românească

Intervalul 1991 – 2012 evidențiază dinamica numărului șomerilor din economia românească. Șomajul va fi analizat din punct de vedere al numărului șomerilor, iar cifrele provin din surse oficiale: Institutul Național de Statistică și Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

În valoarea absolută, șomajul înregistrat la nivelul țării noastre este evidențiat în tabelul 1, care prezintă atât numărul șomerilor înregistrați la finalul fiecărui an, cât și numărul șomerilor după caracteristica sex. La nivel național numărul șomerilor a cunoscut o evoluție sinuoasă, cu creșteri și scăderi ale indicatorului pentru perioada analizată.[9]

¹ Lect. univ. dr., Universitatea Constantin Brâncoveanu, Facultatea Management Marketing în Afaceri Economice Pitești, ioneci_mihaela@yahoo.com

² Lect. univ. dr., Universitatea Constantin Brâncoveanu, Facultatea Management Marketing în Afaceri Economice Pitești

Tabelul 1. Numărul șomerilor din România (pers.)

An	Total	F	M
1991	337440	208457	128983
1992	929019	563065	365954
1993	1164705	685496	479209
1994	1223925	693342	530583
1995	998432	551492	446940
1996	657564	355435	302129
1997	881435	428620	452815
1998	1025056	485181	539875
1999	1130296	530119	600177
2000	1007131	471608	535523
2001	826932	381139	445793
2002	760623	339520	421103
2003	658891	286271	372620
2004	557892	234592	323300
2005	522967	219224	303743
2006	460495	191449	269046
2007	367838	166626	201212
2008	403441	187228	216213
2009	709383	302124	407259
2010	626960	264401	362559
2011	461013	203677	257336
2012	493775	210795	282980

Sursa: Anuarul statistic al României 1994 – 2012, <http://www.anofm.ro/statistica>

Lucrarea de față propune o modalitate de prognozare a numărului șomerilor la nivelul economiei românești. În prognozarea numărului șomerilor vom folosi metoda de proiectare globală a populației bazată pe modificarea medie absolută (sporul mediu). Trebuie menționat că aceste prognoze au la bază evoluția anterioară a numărului șomerilor, iar rezultatele obținute sunt viabile dacă se mențin aceleași condiții și factori de influență ca în trecut. [10]

Modificăm notațiile specifice formulei pentru proiecția globală a populației în vederea utilizării acesteia la prognozarea numărului de șomeri. În această situație, formula devine:

$$S_{tk} = S_m + k * \bar{\Delta} \quad (1)$$

unde: S_{tk} - numărul șomerilor la momentul tk

S_m - numărul șomerilor la momentul tn

k - numărul de ani ce separă cele 2 perioade

$\bar{\Delta}$ - modificarea medie absolută

Trebuie menționat că metoda de prognoză aleasă conduce la rezultate mai bune pe termen scurt de timp, dar poate să fie folosită și pe intervale medii și lungi. Prognozăm numărul șomerilor, folosind metoda prezentată, pentru o perioadă de 4 ani. Modul de determinare va fi utilizat pentru numărul total al șomerilor, precum și pentru fiecare categorie în parte de șomeri, în funcție de caracteristica sex. Realizarea acestui demers necesită în primă fază calcularea modificării medii absolute pe baza datelor din tabelul nr. 1 și utilizând formula proprie seriilor cronologice:

$$\bar{\Delta} = \frac{\sum \Delta_{t/t-1}}{n} = \frac{y_n - y_0}{n-1} \quad (2)$$

unde: $\bar{\Delta}$ - modificarea medie absolută

y_n - valoarea ultimului termen al seriei cronologice

y_0 - valoarea primului termen al seriei cronologice

n - numărul de termeni ai seriei cronologice

Valorile obținute prin calcul pentru modificarea medie absolută sunt prezentate în tabelul 2.

Tabelul 2. Modificarea medie absolută specifică numărului șomerilor

	2012	$\bar{\Delta}$
Șomeri (total)	493775	7444
Șomeri (feminin)	210795	111
Șomeri (masculin)	282980	7333

Sursa: Realizat de autoare pe baza valorilor din tabelul nr. 1

În perioada 1991 – 2012 tendința numărului șomerilor a fost de creștere cu o modificare medie absolută de 7.444 de persoane. Numărul șomerilor de sex masculin se încadrează în aceeași tendință ca și numărul șomerilor total, crescând în medie cu 7.333 de persoane. Numărul șomerilor de sex feminin scade în medie cu 111 de persoane.

Prognostizarea numărului șomerilor prin metoda sporului mediu determină o evoluție asemănătoare cu cea anterioară. În acest sens, prognoza pentru intervalul 2013 – 2016 ne evidențiază o creștere a numărului șomerilor la nivelul economiei românești. Calculăm pentru anul 2013, deoarece în acest moment datele oficiale nu sunt disponibile și comparația dintre realitate și rezultatul nostru se va putea verifica în curând.

Tabelul 3. Numărul șomerilor prin metoda sporului mediu

An	Nr. șomeri (total)
2013	501219
2014	508663
2015	516107
2016	523551

Sursa: Realizat de autoare pe baza valorilor din tabelul nr. 2

Din tabelul 3 observăm că numărul șomerilor depășește cu puțin 500.000 de persoane în anul 2013. La nivelul anului 2014 calculele au evidențiat un număr de 508.663 de șomeri. Anul 2015 înregistrează un număr de 516.107 de șomeri, ca în 2016 să ajungă la 523.551 de persoane aflate în șomaj. Creșterea determinată prin metoda modificării medii absolute reflectă într-o manieră fidelă evoluția crescătoare în cei 22 de ani de la nivelul întregii economii.

Tabelul 4. Numărul șomerilor de sex feminin prin metoda sporului mediu

An	Nr. șomeri (feminin)
2013	210906
2014	211017
2015	211128
2016	211239

Sursa: Realizat de autoare pe baza valorilor din tabelul nr. 2

Numărul șomerilor de sex feminin este în creștere, la fel ca evoluția din cei 22 de ani analizați. Această creștere va conduce la obținerea unui număr de 211.239 de persoane de sex feminin șomere la nivelul anului 2016. Conform cifrelor determinate prin calcul creșterea se realizează gradual, diferențele nu sunt la fel de semnificative ca la nivelul numărului total al șomerilor. Anul 2013 va înregistra un număr de 210.906 persoane de sex feminin aflate în șomaj. În 2014 acest număr va crește la 211.017, iar în 2015 se vom înregistra 211.128 de șomeri în rândul persoanelor de sex feminin.

Tabelul 5. Numărul șomerilor de sex masculin prin metoda sporului mediu

An	Nr. șomeri (masculin)
2013	290313
2014	297646
2015	304979
2016	312312

Sursa: Realizat de autoare pe baza valorilor din tabelul nr. 2

Numărul șomerilor de sex masculin în perioada 1991 – 2012 este în creștere, iar calculele confirmă aceeași evoluție în viitor. Creșterea va conduce la obținerea unui număr de 290.313 persoane de sex masculin șomere la nivelul anului 2013. Anul 2014 va înregistra un număr de 297.646 șomeri de sex masculin, în creștere față de valorile oficiale din anul 2012. În 2015 se va atinge un nivel de 304.979 de șomeri în rândul persoanelor de sex masculin, ca în 2016 să ajungem la 312.312 șomeri de sex masculin.

Metoda aleasă pentru prognoza numărului șomerilor are limitele ei, dar în ciuda acestora considerăm că valorile rezultate se apropie de realitate.

La nivel național Comisia Națională de Prognoză elaborează prognoze pe termen scurt, mediu și lung privind dezvoltarea economico – socială a țării noastre. În funcție de prognozele realizate pentru intervalul 2013 – 2016 numărul șomerilor din România este evidențiat în tabelul 6.

Tabelul 6. Prognoza numărului șomerilor în România (mii pers.)

An	Număr șomeri
2013	438
2014	435
2015	420
2016	415

Sursa: Prognoza pe termen mediu 2013 – 2017 – varianta de toamnă 2013 <http://www.cnp.ro/ro/prognoze>

Datele oficiale prezintă o tendință de scădere a numărului șomerilor. Cifrele oferite de către Comisia Națională de Prognoză prevăd continuarea tendinței de scădere din perioada 2009 - 2011, înregistrând la finalul anului 2016 un număr de 415 mii șomeri. La finalul anului 2013 se preconizează să se înregistreze un număr de 438 mii de șomeri, în scădere față de anul 2012, când erau 493 mii de șomeri. Pentru anul 2014, Comisia Națională de Prognoză anticipează că în economia românească vor exista 435 mii de șomeri, iar la nivelul anului 2015, vom înregistra un număr de 420 mii de șomeri. Tendința de scădere se păstrează pentru ultimul an din prognoză, astfel încât cifrele oficiale oferă o perspectivă pozitivă privind evoluția în următorii ani ai șomajului. [10]

Lucrarea prezintă pentru prognoza șomajului în perioada 2013 – 2016 două opinii: Comisia Națională de Prognoză și calculele realizate de autori folosind una dintre metodele de proiectare globală a populației. Interesantă este realizarea unei comparații între cele

două opinii, deoarece diferențele sunt deja sesizabile, în situația în care Comisia Națională de Prognoză consideră că se va înregistra o scădere a numărului de șomeri, iar autorii în urma calculelor realizate consideră că se va obține o creștere a acestui indicator.

Tabelul 7 prezintă prognoza oferită de Comisia Națională de Prognoză (C.N.P.) privind numărul șomerilor la sfârșitul anului și rezultatele calculelor realizate de autori folosind modificarea medie absolută.

Tabelul 7. Comparații ale prognozelor numărului șomerilor (mii pers.)

An	Calcule autori	C.N.P.
2013	501	438
2014	508	435
2015	516	420
2016	523	415

Sursa: Realizat de autoare pe baza valorilor din tabelul nr. 3 și Prognoza pe termen mediu 2013 – 2017 – varianta de toamnă 2013 <http://www.cnp.ro/ro/prognoze>

Evoluția crescătoare obținută prin prognozarea numărului șomerilor folosind modificarea medie absolută reflectă, de fapt, dinamica numărului șomerilor din perioada 1991 – 2012. Situația prezentă din țara noastră ne determină să credem că în următorii ani numărul de șomeri nu se va reduce, dacă nu se adoptă măsuri sustenabile de reducere a șomajului.

În mod evident, prognozele sunt contrare, dar interesant este să observăm în perioada viitoare rezultatele înregistrate de acest indicator.

3. Concluzii

Prognozarea șomajului reprezintă o informație utilă pentru economie, cu atât mai mult cu cât fenomenul șomajului are implicații la nivel macroeconomic și microeconomic. În ciuda faptului că cele două modalități de prognozare a numărului de șomeri sunt contrare, este benefic pentru economie reducerea acestuia și creșterea gradului de ocupare. În această situație, atât autoritățile, cât și sectorul privat trebuie să atragă fonduri europene pentru îmbunătățirea situației economice și sociale din România (Marin, 2013). Atragerea fondurilor europene împreună cu deciziile de politică fiscală, de politică monetară, de politică a ocupării forței de muncă pot să conducă la creștere economică (Chilarez, 2010) și implicit la reducerea șomajului.

Considerăm că reducerea șomajului este un deziderat la nivel național, deoarece șomajul nu este deloc mic în România. El este doar ascuns în mediul rural, în străinătate și în statistica oficială (Voinea, 2009). Această realitate este confirmată de indicele compozit anual Standardul de viață, de muncă și incluziune socială. România alături de Bulgaria înregistrează cele mai mici valori ale acestui indice dintre statele europene (Dindire L.M., 2012).

4. Bibliografie:

1. Bădulescu A. (2006), *Șomajul în România. O analiză retrospectivă (1991 - 2005)*, Revista Economie teoretică și aplicată, nr. 2/2006 [Online] Disponibil la adresa: http://www.ectap.ro/somajul_in_romania_o_analiza_retrospectiva_1991_2005_de_alina_badulescu/a40/ [Accesat la 16 Decembrie 2013], p. 71
2. Chilarez D. (2010), *Influența și efectele deciziilor de politică fiscală în manifestarea crizei în România*, Revista Strategii Manageriale, nr. 1(7), [Online] Disponibil la adresa: <http://www.strategiimanageriale.ro/article-2010-id-42-revista.nr..1.%287%29.html> [Accesat la 17 Decembrie 2013], p.48
3. Dindire L. M. (2012), *Human capital-main competitive advantage in the creative economy and in the knowledge-based society. Assessment model of the nations' human capital – the*

- case of the EU countries*, The 6th International Days of Statistics and Economics, Praga, Cehia, 13-15 septembrie 2012, pp. 316-326
4. Enache Sorina (2013), *Interdependența dintre piața muncii și șomaj în economia postcriză*, Revista Economie Teoretică și Aplicată, nr. 8, [Online] Disponibil la adresa: <http://www.ectap.ro/interdependenta-dintre-piata-munciisi-somaj-in-economia-postcriza-de-sorina-enache/a894/> [Accesat la 16 Decembrie 2013], p. 94, 97
  5. Grigorescu R. (coord.) (2010), *Statistică*, Editura Independența Economică, Pitești
  6. Marin A. C. (2013), *Local și regional în dezvoltarea durabilă*, Editura Sitech, Craiova, p. 71
  7. Mihai I.I., Mîndreci G. (2013), *Realități și perspective economice ale BRICS și G7*, Revista Strategii Manageriale, Nr. 2 (20), [Online] Disponibil la adresa: http://www.strategiimanageriale.ro/images/images_site/articole/article_ee2ec83c16affaa651a1b3b21a6042e9.pdf [Accesat la 17 Decembrie 2013], p. 76
  8. Mihăescu C. (2005), *Demografie. Concepte și metode de analiză*, Editura Oscar Print, București
  9. Savu M., Bursugiu M. (2013), *Evoluția șomajului în România*, Revista Strategii Manageriale, nr. 3(21), [Online] Disponibil la adresa: <http://www.strategiimanageriale.ro/article-2013-id-59-revista.nr.3.%2821%29-147-evolutia.somajului.in.romania.html> [Accesat la 17 Decembrie 2013]
  10. Savu M. (2013), *Tendențe ale șomajului în România*, Editura Sitech, Craiova, 2013
  11. Țoțan L. Ș., Geamănu M., Tudose G. (2012), *Mutații structurale ale forței de muncă din România, după 1990*, Revista Română de Statistică, nr. 9, [Online] Disponibil la adresa: http://www.revistadestatistica.ro/Articole/2012/RRS09_2012_a5_ro.pdf [Accesat la 14 Decembrie 2013], p. 3
  12. Voinea L. (2009), *Sfârșitul economiei iluziei*, Editura Publica, București, p. 108
  13. Anuarul statistic al României 1994 – 2012
  14. Prognoza pe termen mediu 2013 – 2017 – varianta de toamnă 2013 [Online] Disponibil la adresa: <http://www.cnp.ro/ro/prognoze> [Accesat la 5 Ianuarie 2014]
  15. <http://www.anofm.ro/statistica>